

Albanija je zasedena

Vsebinska zahtev odklonjenega italijanskega ultimata — Zlomljen nesistematični albanski odpor — Beg kralja in vlade v Grčijo — Naval beguncev v Jugoslavijo — Mussolinieva zahvala Jugoslaviji

SOLUN, 11. aprila. Iz vrst pobegle albanske vlade je bilo mogoče izvedeti, da je vzel italijanski ultimatum, katerega je albanska vlada odklonila, sledeče zahteve: 1. Italija dobi pravico, da more vsak čas izkrcati v Albanijo svoje čete. 2. Italija dobi nadzorstvo nad vsemi albanskimi javnimi napravami, utrditvami in strateškimi točkami. 3. V Albaniji naseljeni Italijani se v vsem izenačijo z Albanci, dobe volilno pravico ter postanejo lahko tudi poslanci in ministri. 4. Albansko zunanje ministrstvo se ukinja in Albanijo bo v tujem svetu predstavljala Italija. 5. Italija imenuje svoje ljudi kot generalne tajnike v vseh albanskih ministrstvih. 6. Italijanski poslanik v Tirani postane član albanske vlade, albanski v Rimu pa italijanske vlade. Ker albanska vlada teh zahtev ni sprejela, je sledilo vkorakanje Italijanskih čet v Albanijo. Sedaj bo, verjetno, Italija v celoti izvršila svoj omenjeni načrt, kar pomeni, da dobi Albanija v italijanskem imperiju enak položaj kot Češka v nemškem imperiju.

DOGODKI V SEVERNI ALBANII
RIM, 11. aprila. Zasedanje Albanije še vedno ni popolnoma končano. Po osvojitvi Santi Quarante, Valone, Drača in Sv. Ivana Meduanskega v petek, je sledila za sedba vseh ostalih obalnih krajev. Posebnega odpora s strani Albancev ni bilo nikjer, razen v Lješ, kjer so se razvili ostri boji. Vendar je bil albanski odpor kmalu strl. Albanski častniki in vojniki so se umaknili v Skadar, od tam pa jih je veliko pobegnilo v Podgorico v Jugoslavijo. Italijanske čete so zasedle Skadar v soboto in se ustavile 10 km pred jugoslovansko mejo. Prodiranje severno in vzhodno od Skadra v visoko albansko gorovje se nadaljuje še vedno, a skrajno počasi. Tu se upira v gorah baje še okoli 10.000 oboroženih Albancev.

ZASEDBA JUŽNE ALBANIE
V soboto so Italijanske čete zavzele tudi že glavno mesto Tirano, oddaljeno je 30 km od morja. Ker pa so Albanci razstrelili ceste, mostove in železnico, so Italijani poslali čete v Tirano po zraku. Prepeljalo jih je tja 200 letal. Odpor je bil kmalu zlomljen. Albanski kralj in vlada sta se umaknili v Elbasan. Takoj po zavzetju Tirane je priletel tja italijanski zunanji minister grof Ciano, ki je sprejel razne albanske vellejke. Ti so izjavili vdanost Italiji in bila je kmalu nato sestavljena tudi nova provizorična albanska vlada pod patronanco Italije. Medtem so Italijani zasedli tudi vse ostalo albansko nizinško ozemlje do vzhodna gora. Že v soboto so Italijanske čete prodirle tudi v Elbasan in včeraj napredovale v gorovja. V Korči so se izkrcle italijanske čete iz letal in mesto zasedle. Včeraj so na lugu dosekle grško mejo. Nezasedeni so torej ostali še oboje predel na severu in severovzhodu.

BEG KRALJA IN VLADE

Albanski kralj Zogu I. je s svojo vlado pobegnil najprej v Elbasan, od tam v Korčo, nato pa čez mejo v Grčijo. Prišel je najprej v Lerin, kjer je prenočeval in nadaljeval potem pot v Solun, kjer ga je pričakovala tudi kraljica Geraldina. Kralj se namerava baje nastaniti v Turčiji, ki mu je dala že zadevno dovoljenje. Kraljev brat, vrhovni poveljnik albanske vojske in drugi višji častniki ter funkcionarji so pobegnili v Jugoslavijo ter prispeli v Skopje. V Jugoslavijo je pobegnilo tudi mnogo vojakov in orožnikov, katere so nastanili v posebnih zasilnih taboriščih in jih že takoj po prekoračenju meje razorožili.

ZAHVALA JUGOSLAVIJI

RIM, 11. aprila. Predsednik italijanske vlade Mussolini je po poslaniku Indelliju poslal jugoslovanskemu ministrskemu predsedniku in notranjemu ministru Cvetkovu posebno brzojavko, v kateri se je zahvalil jugoslovanski vladi za nepristransko zadržanje ob priliki italijanske zasedbe Albanije. Mussolini naglašja, da italijanska vlada in italijanski narod to zadržanje Jugoslavije visoko cenita. Sedanjí dogodki bodo zato pripomogli k še tesnejšim prijateljskim odnosom med obema državama, kar je tudi Mussolinijev namen. Jugoslovanski poslanik v Rimu je pa dal listu »Giornale d'Italia« iz-

javno, v kateri pravi med drugim, da so popolnoma neresnične vse vesti v svetovnem tisku, da je Jugoslavija v zvezi z dogodki v Albaniji segla po kakih izrednih ukrepih. Jugoslovanska vlada je bila ves čas v stiku z Italijansko, ki je svečano izjavila, da je Italija vedno pripravljena varovati koristi Jugoslavije. Jugoslavija pa želi, da se spor čimprej konča in gleda na zadevo izključno le s stališča jugoslovansko-italijanskega sporazuma, kateremu namerava tudi v bodoče ostati zvesta.

ZASEDBA LE ZAČASNA?

LONDON, 11. aprila. Italijanska vlada je izjavila po svojem londonskem poslanstvu angleškemu zunanjemu ministru Halifaxu, da je italijanska zasedba Albanije le začasna in da Italija ne misli vzeti Albaniji nene neodvisnosti. Prav tako je tudi izjavila, da ne misli na nobeno akcijo proti grški oblasti nad otokom Kriom. Pač pa bi Italija nastopila takoj, ako bi se potrdile govorice, po katerih se baje Anglija bavi z mislijo, da bi zasedla Kri.

Položaj v zrcalu tiska

INFORMACIJE IN NAPOVEDI FRANCOSKIH LISTOV Z OZIROM NA NAJNOVEJSE DOGODKE.

PARIZ, 11. aprila. Pariški tisk z velikim zadoščenjem beleži odločnost Francije in Anglije, ki je dosegla na velikonočno nedeljo konkretne oblike v vojnih svetih v Parizu in Londonu, včeraj pa v prvih ukrepih obrambnega značaja. Vendar se sprašuje, ali bo to totalitarne države odvrnilo od vojne. Vsekakor so vse države v alarmni pripravljenosti. »Le Petit Parisien« s tem v zvezi omenja novo koncentracijo italijanskih čet v Bariju in Brindisiu, naglašja pa, da bo Chamberlainova izjava v četrti v parlamentu takega značaja, da ne bo dopuščala nobenega dvoma več. »Le Populaire« ne verjame več nobenim zagotovilom. Ugotavlja, da so tudi v Londonu končno to razumeli in sporočili, da je njihova potrpežljivost pri kraju. »Echo de Paris« poroča, da Chamberlainu v četrti angleško-italijanskega sporazuma sicer ne bo odpovedal, bo pa zato objavil garancije balkanskim državam. »Le Figaro« poroča, da je Mussolini včeraj Chamberlainu poslal posebno pismo z zagotovili. Na mestu pa je ekstremni pesimizem, kajti gre za berlinsko taktiko v namenu, da paralizira britansko iniciativo. S tem v zvezi citira

odločni ton včerajšnjega polslužbenega »Daily Telegrapha«. »L'Excelsior« s polnim razumevanjem motri rezervirano stališče neke balkanske države, kajti na vprašanje zapada: »Kaj nameravate storiti«, ta država s polno pravico vprašuje nazaj: »Kaj nameravate storiti vi?« »L'Ouvreur« razkriva velikanski pritisk obeh totalitarnih držav na Bolgarijo, ki je prejela ponudbo za trgovinsko pogodbo, kar je izzvalo v Sofiji velik nemir. Na drugi strani pa je prejela Sofija važna obetanja glede Dobruže in izhoda na Egejsko morje. Tudi Rumunija je prejela nasvet, naj ne prekorači gotovega okvira pri pogajanju s Turčijo. Vsekakor je vsa vzhodna Evropa v stanju alarmiranosti. »L'Epoque« podčrtuje, da bosta Francija in Anglija enake garancije kakor Holandski, Belgiji, Švici in Poljski dale v najkrajšem času tudi balk. državam. Obenem pa bosta dali razumeti, da bi vsaka sprememba meja na Balkanu pomenila casus belli. Končno ugotavlja »Le Journal«, da sta Grčija in Portugalska od nekdanj veljati kot vplivni sferi Anglije in da bo zato angleška garancija Grčiji le javno potrjena stanje, ki obstaja že celo stoletje.

Čas iluzij je minil

ODMEVI DOGODKOV IN POLOŽAJA V GOVORIH IN SODBAH NA EVROPSKEM ZAHODU

PARIZ, 11. aprila. Predsnočnim je bilo tu zborovanje bojnikov iz svetovne vojne. Udeležili so se ga tudi zastopniki Amerike, Anglije, Belgije itd. Predsednik pariške industrijske zbornice je med drugim naglasil, da je potrpežljivost dovolj, dejanja naj govore. Za njim je Edward Herriot poudaril, da je čas iluzij minil in zaključil. Strmino svoje vrste, zberimo zavestnike! Živela svoboda!

LONDON, 11. aprila. Včeraj je imel v znameniti katedrali sv. Pavla londonski škof pridigo, v kateri je naglasil, da vre kri vsakega Angleža od ogorčenja sprčo dejstva, da izginjajo z zemljevidu mali narodi drug za drugim, ne da bi se mogli braniti pred napadalci.

LONDON, 11. aprila. Včerajšnji »Daily Telegraph« podčrtuje izredno resnost situacije. Čas kompromisov je prešel. Anglija mora nastopiti odločno in nedvoumno, tako da ne bo na drugi strani nikalnih iluzij.

Zopet umor kitajskega izdajalca

BERLIN, 11. aprila. V angleškem delu Tientsina je bil na velikonočno nedeljo ustreljen bivši kitajski minister dr. Šen-Si-Kang, ki je že l. 1935 svaril nankinsko vlado, naj bi ne bila igračka Angležev v rokah proti Japoncem. Umor je prebivalstvo zelo razburilo in sumijo, da so krivci kitajski komunisti.

Zapiski

Paul Josef Goebbels

Nemški državni propagandni minister Paul Josef Goebbels se mudi že drugi teden na potovanju po srednji in južnovzhodni Evropi ter sev. Afriki. Bil je več dni v Budimpešti, nato je odpotoval čez Beograd v Atene, od tam na italijanski otok Rodos v Egejskem morju in je tam prebil tudi Veliko noč. Z letalom je hotel prileteti tudi v Kairo, a mu je egiptovska vlada zaradi kršitve poti poleta pristanek prepovedala. Moral se je vrniti na Dodekanez, od koder bo baje obiskal Sofijo. V Berlinu zatrjuje, da je njegovo potovanje zdravstvenega značaja, razne konference, ki jih je Goebbels imel te dni, pa dokazujejo, da izvršuje neko posebno misijo. Goebbels je bil rojen dne 29. oktobra l. 1897. Pridružil se je že zgodaj Hitlerju in postal l. 1926. berlinski okrožni vodja (Gauleiter) nacionalsocialistične stranke. L. 1929. je postal šef vse strankine propagande, l. 1933. pa državni minister za izobraževanje ljudstva in propagando. Goebbels izdaja svoj lastni list »Der Angriff« in igra v tretjem rangu važno politično vlogo.

Populacijski problem Čehov

Po ustanovitvi protektorata nad Češko in Moravsko se je ozemlje Nemčije povečalo za površino 48.947 kvadratnih kilometrov s 6.795.000 prebivalci. Češka ima 32.167 kv. km, s 4.473.000 prebivalcev, Moravska pa 16.780 kv. km z 2 milijona 321.000 prebivalcev. Gustota prebivalstva na 1 kv. km znaša na Češkem in Moravskem 139 duš (v Nemčiji 140), naravni prirastek prebivalstva pa je od leta 1930 v neprestanem padanju. Zlasti v Češki. Na 1000 prebivalcev je pripadalo l. 1930, 19.4 rojenih otrok. l. 1937. pa že samo 14.4. Nad 100.000 prebivalcev imajo mesta Praga (928.000), Brno (284.000), Moravska Ostrava (128.000) in Plzeň (117.000). S poljedelstvom, gozdarstvom in ribarstvom, ki ga tvorijo populacijsko najmočnejši sloji naroda, se preživlja samo 28 odstotkov prebivalstva.

Socialisti proti diktaturi

V republiki Ecuador je bil s pomočjo najmočnejše socialistične skupine v parlamentu izvoljen dr. Avrelj M. Narvaez za predsednika republike. Cini je novi predsednik prišel na oblast, je pozabil na obljube, da bo vladal demokratično. Razpustil je skupščino in vse levčarske stranke, med njimi seveda tudi socialistično, ki mu je pomagala na stolček. Del socialistov je pobegnil v Argentino in po poročilih tamošnjega lista »La Vanguardia« so začeli zdaj z vsemi demokratičnimi elementi v Ecuadorju skupno akcijo, da strmoglavijo diktatorja.

Finančni minister — filmski junak

Pod vplivom vojne: na Kitajskem so ustanovili Japonci Narodni urad, ki poudarja narodno važnost varčevanja. Dosedanji prihranki urada znašajo 660 milijonov. Ta številka pa je po mnenju finančnega ministra še prenizka in je zato sprožil tole misel: Finančno ministrstvo razpiše nagrado za najboljši filmski motiv, ki bi povzročal in vzpodbujal varčnosti. Glavno vlogo v tem filmu hoče igrati finančni minister sam. Zato pričakujejo, da bo film deležen velike pozornosti, kajti narod bo hotel videti svojega finančnega ministra neposredno pri varčevanju.

Maribor, 11. marca.

Razvoj najnovejših dogodkov v Evropi je potrdil pravilnost domneve, da je mogoča svoboda in enakopravnost vseh, tudi malih narodov, samo in izključno v demokraciji. Samo demokracija, razširjena iz notranje tudi na zunanjo politiko držav, more ustvariti pogoje za mirno sožitje narodov, spoštovanje drug drugega in priznavajočih drug drugemu pravice do svobodnega razvoja in dela v okviru etnografskih mej. Vsi drugi politični režimi preteklosti so sloneli na načelih etatizma, ki je nujno vodil do etatističnega imperializma. Ta imperializem se ni in se ni mogel ozirati na etnografske meje in voljo ter interese narodov kot osnovnih organizmov mednarodne ureditve sveta. Na podlagi tega etatističnega imperializma so nastale n. pr. lahko tudi države, kakršna je bila Avstro-Orska, ki ni vključevala v svojih mejah samo različnih narodov, ampak tudi le posamezne dele različnih narodov. Na tej podlagi so pa bile zarisane tudi meje bivše predvojne Nemčije, Turčije, Rusije itd.

Pokojni ameriški prezident Woodrow Wilson, ki je sestavil načela za novo ureditev sveta po svetovni vojni, je pravilno domel, da bo demokracija popolna šele tedaj, kadar ne bo priznavala enakopravnosti in svobodne volje samo ljudem kot posameznikom, ampak tudi narodom kot osnovnim kolektivom človeštva. Na podlagi tega načela mora dobiti vsak narod svojo lastno državo, vsi tako v svobodnih državah organizirani narodi pa naj se združijo v Zvezi narodov, katere naloga bo čuvati nad novo ureditvijo sveta in reševati potom razsodišča in direktnih pogajanj vse eventualne mednarodne (t. j. meddržavne spore), ne da bi bilo pri tem treba uporabljati staro sredstvo — oboroženo silo. Ker sta se po tem načelu pojem naroda in pojem države krila, se tudi vrhovna organizacija ni omejevala kot organizacija držav, ampak narodov — Zveza narodov!

Ta načela niso bila uresničena v celoti. Zmagalo je polovičarstvo. Že na sami mirovni konferenci so bili malim in premaganim narodom odinjeni od soodločanja o novi ureditvi sveta na podlagi samoodločbe narodov. Odlučal je o vsem svet štirih, ki so zastopali vesle Anglijo, Francijo, Ameriko in Italijo. Seje tega sveta so bile tajne in proti njihovim razsodbam ni bilo ugovorov. Tako se je zgodilo, da nove državne meje niso bile potegnjene povsod tako, kakor bi bile morale biti, ako bi se bilo dosledno in brez kompromisov upoštevalo načelo narodne pripadnosti posameznih pokrajin. Tako je demokracija po svojih, veliki ideji nedorazlihih voditeljih sama izigrala načela največjega demokrata Woodrowa Wilsona, ki se je udeležil in razočaran umaknil s mirovne konferencie v Washington.

Zveza narodov, ki se je potem ustanovila, je bila dejansko samo karikatura tistega, kar si je Wilson kot njen idejni ustanovitelj zamišljal. Vendar je še do pred nekaj leti čuvala videz demokracijskega pojmovanja enakopravnosti vseh, velikih in malih narodov. Toda čim je v nekaterih evropskih državah zamenjal totalitarizem demokracijo v notranji politiki, je pričel uporabljati svoja antidemokracijska načela tudi v zunanji politiki in zadal s tem papirnati zgradbi Zveze narodov smrtni udarec. Z izstopom Nemčije iz ženevske institucije je bilo njene veljavnosti dejansko že konec, z abesinsko vojno je pa bila pokopana. Kar se je pozneje še odigravalo v Ženevi, je bilo samo počasna pogrebščina tistega, kar naj bi bilo varovalo svet pred vrnitvijo v stare čase etatističnega imperializma, ki pomeni smrt demokracijskega načela enakopravnosti in enakovrednosti narodov.

Sedaj smo se v te čase vrnili. S tem je padla še zadnja, čeprav ne do konca izvedena, a nedvomno najpomembnejša pridobitev svetovne vojne. Demokracija je doživela poraz na področju, ki je za človeštvo najbolj kočljivo in usodno. Demokracijo načelo enakopravnosti in enakovrednosti narodov, s priznavanjem vsakemu narodu neomejene pravice do lastne državnosti, se je moralo umakniti staremu preddemokracijskemu načelu, po katerem je narod vreden samo toliko, kolikor lahko zaleže s svojo oboroženo močjo. Taki narodi, ki so vojaško dovolj

Mrzlična posvetovanja na zahodu

Nepreslane se e ang eške in francoske vlade — e e vo aških sirokovn a kov — Pred izjavo o garanciji o nedotakljivosti balkanskih držav — Sklicane e francoske in angleškega parlamenta

ODMEVI V LONDONU IN PARIZU
LONDON, 11. aprila. Takoj po dobljenih vesteh o italijanskem zavzetanju Albanije se je sešel v Londonu ožji svet ministrov pod predsedstvom finančnega ministra sira Johna Simona. Navzočni so bili tudi vsi štirje ministri vojnih strok. Pred sejo je prišel v predsedstvo vodja opozicije major Attlee in zahteval sklicanje parlamenta. Enako zahtevo je sporočil brzojavno drugi voditelj opozicije sir Archibald Sinclair. Sklepi te izredne seje niso bili objavljeni, ker se je sklenilo za objavo počakati do vrnitve Chamberlaina v London. Ministrom je bilo naročeno, naj ostanejo ves čas na razpolago v Londonu. Popoldne je imel lord Halifax daljši sestanek z voditeljem opozicije Attleejem. Pozno zvečer je bilo javljeno, da se Chamberlain takoj vrne v London. Medtem je sprejel v Parizu francoski zunanji minister Bonnet poslane balkanskih držav. Seja francoske vlade je bila dolga za sredo.

SEJE OBRAMBNIH SVETOV
Na velikonono nedeljo sta se sešla v Londonu Chamberlain in Halifax. Še pred tem je konfiriral Halifax grškega poslanca, nato pa francoskega veleposlanika Corbina. Seja vlade je bila dolga za velikonono ponedeljek. Medtem je bil v Parizu ministrski predsednik Daladier pri prezidentu Lebrun. Nato je Daladier konfiriral z Bonnetom. Od 18. uri se je že sešel stalni obrambni svet francoskega imperija k izredni seji. Navzočni so bili Daladier kot vojni minister, Campinchi kot mornariški minister, Guy de la Chambre kot letalski minister, generalissimo Gamelin in vsi šefi generalnega štaba. Seje se je udeležil pa tudi angleški veleposlanik sir Eric Phipps. Istočasno se je sešel v Londonu angleški imperijski obrambni svet, kateremu je bil predložen tudi načrt generalštabnih strokovnjakov z ozirom na spremenjeni strateški položaj na Jadranu.

VAŽNA SEJA ANGLEŠKE VLADE
LONDON, 11. aprila. Včeraj ob 11. uri dopoldne se je sešla angleška vlada k izredni seji. Tej seji prispejuje izredno velik pomen, ker je bila slična tvoj za sejo francoskega in angleškega obrambnega sveta v nedeljo. Glede na postrani položaj Grčije so dobili tudi sklepi vojaških strokovnjakov poseben pomen. Ugotovilo se je, da Anglija nima več izbire in mora takoj preiti k čim rapidnejši akciji. Seja je trajala skoraj 3 ure. Čeprav ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, se je vendar izvedelo, da so razpravljali: 1. o vplivu zasedbe Albanije na angleško-italijanski sporazum; 2. o položaju, ki je s tem nastal, zlasti glede garancije Grčiji in Turčiji. Zlasti važni so ukrepi glede obrambe Grčije, da so prepreči eventualna zasedba otoka Kria po Italiji. Zdi se, da je tudi o tem že padla odločitev in bodo vsa grška pristanišča takoj na razpolago angleški vojni mornarici. Prav tako je bilo predmet razprave sklicanje parlamenta, ki se sestane v četrtek popoldne.

POSVETOVANJA V LONDONU
V četrtek dopoldne bo zopet seja angleške vlade, da pripravi dokončno vse potrebno za izredno važni izjavi, ki jo bo hosta podala Chamberlain pred poslansko in Halifax pred lordsko zbornico. V poučenih krogih se napoveduje, da bošta vsebovali izjavi garancije za nedotakljivost balkanskih držav, v prvi vrsti seveda Grčije. Napovedani bodo pa tudi ukrepi, ki so bili izdani z ozirom na italijansko zasedbo Albanije. Po seji vlade se je sešel zunanje-politični odbor. Ta seja je trajala poldrugo uro. Zdi se, da so bili

močni, lahko zopet ustvarjajo imperije, ne oziraje se na etnografske meje in ne oziraje se na voljo šibkejših. Vrnili smo se v srednji vek.

Toda ta vrnitev ne bo mogla biti dokončna, pa če bi tudi za enkrat zmagala do zadnjih konsekvenc. Prav z njeno zmago se bo pričel nov boj za obnovitev

na tej seji določene instrukcije, ki naj jih prejme angleški veleposlanik v Rimu lord Perth, da jih sporoči italijanskemu zunanjemu ministru grofu Ciano, in to s posebnim ozirom na Grčijo. Ves dan so se tudi nadaljevale konference z različnimi poslanki, posebno grškim in romunskim. Med Londonom in Parizom obstajajo stalni stiki.

POSVETOVANJA V PARIZU
PARIZ, 11. aprila. Včeraj se je sešel

Prvi vojaški ukrepi

PO VSEM SREDZEMLJU JE V TEKU MRZLICNA DELAVNOST ANGLEŠKIH, FRANCOSKIH IN ITALIJANSKIH MORNARIC TER CET.

SAN REMO, 11. aprila. Sredi preteklega tedna sta obiskali San Remo angleška 31 000 tonska linijska ladja »Warspite« in lahka križarka »Aberdeen«. V soboto zvečer sta se z obeh ladij oglasili alarmni sireni in pozvali moštvo na krov. Ladji sta takoj nato dvignili sidra in odpluli v neznan smer. Tudi iz ostalih italijanskih pristanišč so odplule vse angleške vojne ladje.

MENTONE, 11. aprila. Včeraj je bila tu velika francosko-angleška manifestacija ob priliki odkritja spomenika kraljici Viktoriji. Francoske čete in angleški mornarji z vojne ladje »Malaya« bi imeli nastopiti v skupnem defileju. Tik pred nastopom je pa pozvala križarka angleške mornarje s sireno na ladjo in odplula na morje.

PARIZ, 11. aprila. Včeraj so začeli po vsej Franciji v smislu sklepa vojnega sveta izvajati vojaške ukrepe. Prebivalstva je pokazalo povsod veliko zanimanje in razumevanje. Vse obalne baterije in protiletalske jedinice so v strogi pripravljenosti. Brodovja so koncentrirana v svojih oporiščih.

TANGER, 11. aprila. Angleški mornariški častniki, ki so se za praznike podali v Tanger, so bili nemudoma odpoklicani v Gibraltar. Prav tako so bile vse angleške ladje na odmoru morju pozvane v pristanišče. Na Malti se zbirajo vojne ladje, ki so plule po sosednem morju, vse

Delna mobilizacija v Holandiji

HAAG, 11. aprila. Sinoči je objavil vojni list kraljevskega odredbo, da obstaja vojna nevarnost in da se zaradi tega vpokliče več razredov pod orožje, zaprejo in zadržajo meje, obalne utrdbe stavijo v strogo pripravljenost ter mobilizirajo brodovje. Vojni list pojasnjuje te izredne ukrepe kot varnostne korake, ki bodo omogočili Holandiji zasledovati politiko neodvisnosti. »Evening Standard« poroča, da pripoveduje jejo potniki s Holandskega, da patrolirajo lahke jedinice po reki Maasi, pred Rotterdamom in Amsterdamom pa je zbrano brodojve.

Posvetovanja na Balkanu

ATENE, 11. aprila. Grški ministrski svet se je včeraj sestel na izredno ministrsko sejo. Pred njo je ministrski predsednik general Metaxas sprejel britanskega poslanca. Za tem je grška vlada preko radia in časopisja v pomiritev grške javnosti izdala razglas, v katerem ugotavlja, da je v stanju ohraniti samostojnost in nedotakljivost Grčije, ker ima za to zadostna jamstva.

ANKARA, 11. aprila. Včeraj ob 10. dopoldne se je sestel turški ministrski svet k izredni seji, da sprejme poročilo zunanjega ministra Sara Zogluja o njegovih razgovorih in sklepih v Carigradu z romunskim zunanjim ministrom Gafencom na znanje. Ta dva sta sklenila ojačiti

demokracijsko pojmovanje pravic narodov. Kako in kako dolgo se bo to bojilo, bo pokazala bodočnost, da pa bo prej ali slej dobojevan z novo zmago, o tem ne more biti nobenega dvoma. Trajanje vrnitve v preteklost je enostavno nemogoča. Kdor misli drugače, gradi svojo stavbo na pesek.

francoski ministrski svet k seji pod predsedstvom prezidenta Lebruna. Pod vodstvom zunanje-političnega referenta Mistlerja se je sešel istočasno tudi zunanje-politični odbor parlamenta. Zunanji minister Bonnet je sprejel tekom dneva angleškega in ruskega veleposlanika. Predmet posvetovanja je bil skupen nastop v vzhodnem delu Sredozemljanskega morja ter v južnovzhodni Evropi. Danes se snide francoski ministrski svet k ponovni seji.

obalne baterije in protiletalske jedinice so v alarmni pripravljenosti.

MALTA, 11. aprila. Vse angleške vojne ladje, ki so bile v italijanskih pristaniščih, so včeraj nenadoma odplule. Zbrale so se ali v svojih bazah, ali pa v francoskih pristaniščih. Tudi tretja pomorska divizija, ki je bila v Neaplju, je včeraj dvignila sidra in odplula v neznan smer.

LA VALETTA, 11. aprila. Od včeraj so brisani vsi dopusti, vse moštvo se je moralo nemudoma vrniti na vojne ladje. Vse obalne utrdbe in vsa protivzračna artilerija je v strogi pripravljenosti. Letalska zveza med Malto in Sicilijo je od včeraj uklenjena.

CARIGRAD, 11. aprila. V soboto zvečer so plule s polno paro skozi Dardanele štiri ruske lahke križarke v Sredozemsko morje.

RHODOS, 11. aprila. Dopolisnik lista »Daily Herald« javlja z Rhodosa o ogromni koncentraciji vojnega materiala in italijanskih čer na Dodekanesu. Samo na Rhodosu je 45 000 čet. Nemški propagandni minister Goebbels, ki se je komaj vrnil z enodnevnega bivanja v Egiptu, odleti danes v Carigrad.

RIM, 11. aprila. Italija je včeraj vpoklicala pod orožje letnik 1912. Gre za povečanje vojske za 200 000 novih vojakov. Skupno šteje sedaj Italijanska vojska 1 milijon mož.

medsebojne vezi med Balkansko zvezo ter sta dala iniciativo za naslovitev Bolgarije na ta blok v smislu sofunskega pakta.

BUKARESTA, 11. aprila. Sinoči se je vrnil romunski zunanji minister Gafencu iz Carigrada v Bukarešto, kjer se je takoj začelo živahno diplomatsko gibanje. Tako so bili sprejeti od vlade jugoslovanski, francoski, italijanski in madžarski posilanki.

SOFIJA, 11. aprila. Po seji izrednega ministrskega sveta je ministrski predsednik Kjoselivanov izjavil, da se smatra Bolgarija kot tovarišica balkanskih držav.

ALARM V MUSLIMANSKEM SVETU.

LONDON, 11. aprila. Vodilne muslimanske osebnosti britanskega imperija so izdale na ves islamski svet proglas, da prihitijo albaniskim sovornikom na pomoč. Ta poziv je našel odmev v vsem islamskem svetu ob Sredozemlju, Prednji Aziji in Indiji, od koder prihajajo protesti, katerih številu narašča od dne do dne.

ZAHVALNE BRZOJAVKE

RIM, 11. aprila. Mussolini in Ciano sta od uglednih osebnosti iz Tirane sprejela vdanoštne in zahvalne brzojavke.

VELIKA NESREČA V SVICI

BERN, 11. aprila. V Schlimesru, kantonu Graubündenu, je na veliko nedeljo snežni plaz podrl otroško zavetišče. Pet otrok so našli mrtvih, mnoge, med njimi tudi odrasle ljudi, še pogrešajo.

Vremenska napoved

Jasno, vedno bolj toplo, ponoči morda tu in tam še bolj hladno. Zmerni vzhodni in južnovzhodni vetrovi.

Borza, 11. aprila. Devize: Bograd 10. Pariz 11.81. London 20.87½. New York 446. Berlin 178.80. Milan 23.45. Budimpešta 87. Bukarešta 3.30. Sofija 5.40.

Domači zapiski

Več resnega dela, manj politiziranja

Najsvetejša dolžnost vseh politikov v sedanjem trenutku je, da si iskreno prizadevajo za dobro odnose in zaupanje pri skupnem delu. Osebnih in strankarskih interesov morajo stopiti v ozadje. Politični ljudje morajo biti načelni in odločni. Za nas je najvažnejše, da se hrvaški problem reši. Nasprotnik sem vsakršnih izjav v tem trenutku, prilike, v katerih živimo, zahtevajo več resnega dela, manj politiziranja in političnega modrovanja. Ljudje so v danem trenutku postranskega pomena, glavni so problemi. Kdo jih bo rešil, ni važno, da se bodo problemi rešili in kako, to je glavno, kar zanima vso javnost. Narod hoče dela, ker je sit političnih kombinacij, fraz in raznih obljub. Je izjavil ministrski predsednik Cvetković dopisniku »Politika« za večko noč. Naš narod, v katerem prevladujejo kmetje in delavci, pričakuje, da bo prišlo do ureditve notranjih prijk in preko tega do boljšega življenja.

Shodi SZO v celjskem okraju

Slovenska združena opozicija v celjskem okraju je prijavila za prihodnje dni v okraju več sestankov. Sklicatelj Fedor Gradišnik je bil kaznovan zaradi shoda, ki ni bil dovoljen, na 3000 din globe in 20 dni zaporu.

Mazzini in Balkan

Pred 70 leti je znani borec za svobodo Italije Giuseppe Mazzini naslovil na slovenske narode Balkana naslednje poslanico: »Narodi na vzhodu, zaupajte v prerogive Italije. Kopicite složno sadove svojega dela, zedinjite se in bodite oprezni. Ti Crna gora, nedostopna, nepremagljiva, bodi prednja straža v boju za neodvisnost. Ti Srbija si dosegla šele polovico svojih narodnih teženj in želja! Zbudi in pripravi se, da osvojiš, kar je po pravici tvoje. Vsi narodi na vzhodu vedite, da je vzhod le vaš!«

Tuji filmi v Jugoslaviji

Udeležba tujih filmov na predvajanjih v naših kinematografih je bila po uradnih podatkih 1. 1938, naslednja: Zedinjene države 512.000 metrov, Nemčija 213.000 m, Francija 125.000 m, Anglija 25.000 m, Českoslovaška 19.000 m, Italija 10.000 m.

2501 milijonar v Beogradu

Se 1. 1921. je imel Beograd 111.740 prebivalcev, na povečanem področju z Zeminom in Pančevom biva po zadnji statistiki v prestolnici 405.000 ljudi. Pravoslavni je med njimi 77,7%, katoliki 15,3%, Židov 3,3%, muslimanov 1,3%. V Beogradu je 16.500 Rusov, 18.000 Nemcev in 9.100 Madžarov. Milijonarjev je 2501, prijavna poslopja so vredna tri in pol milijarde dinarjev.

Politika in številke

Kako nemogoče je potegniti narodnostno mejo na zgodovinskem področju Jugoslavije, kjer so se Srbi in Hrvati po umnosti razmer v preteklosti pomešali, prikazuje naslednji primer odstotnega razmerja med Srbi in Hrvati v nekdanji habski Hrvatski, ki ga po statističnih podatkih iz 1. 1931. navaja v »Novi Riječi« dr. H. Križman:

	Hrvati	Srbi
Varaždin	98,1	0,8
Zagreb okolica	75,5	22,5
Zagreb mesto	76,6	6,2
Belovar-Križevac	79,8	11,5
Lika-Krbava	48,4	51,3
Modruš-Rijeka	63,9	35,3
Virovitica	55,5	20,5
Požega	63,9	25,8
Srem	28,7	46,9
Medmurje, Kastav		
Krk in Rab	97,2	0,2

Na vsem tem področju je 1. 1931. bilo 1.005.000 Hrvatov in 707.000 Srbov. Medsebojno razmerje celokupnega šteti- lja Hrvatov 64,4% in Srbov 35,6% ter pri- merjanje nekaterih županij, kjer so Srbi v večini ali pa zelo močna narodna sku- pina, kaže, da je pri reševanju hrvaškega vprašanja treba v bodoče izključiti vsak srbski hegemonizem kakor tudi hrvaški separatizem prav v tem delu Ju- goslavije, kjer so Hrvati in Srbi pokli- ceni, da s složnim delom zgledno pripo- morejo k okrepitvi državne celine.

Novice

Pretnesljiva družinska tragedija

Celje, 11. aprila. V družini Krajnc v Novakih pri Novi cerkvi je bilo že dolgo napeto razmerje med sinom in očetom. Sin Martin je pred leti ustrelil v zibelki svojega mlajšega brata, družinski spori pa so planili spet na dan na velikonočno soboto, ko je v

prepiru zgrabil očesno puško in oddal proti sinu tri strela. Dva sta zadela v rame, tretji pa v vrat. 25-letni Martin je večera ponoči v bolnišnici umrl, očeta pa so pri- vedli v zapore celjskega okrožnega so- dišča.

Dve smrtni nesreči

Celje, 11. aprila. V soboto popoldne je vozil iz Celja skozi Store proti Sv. Juriju ob J. ž. 23- letni posestnikov sin Franc Skoberne iz Dobja pri Planini pri Sevnici. Bil je ne- končno vnet in je na Opoki trčil ob be- tonske stopnice ter obležal s prebito lo- banjo mrtev.

Sinoči se je smrtno ponesrečil pri pad- cu z motorja kmetijski referent celjskega okrajnega načelstva Kocovan.

Kocovan Franc je bil star 26 let, doma iz Gor. Radgona; več let je bil na okraj- nem načelstvu v Celju, zadnjih 6 mese- cev pa učitelj na kmetijski šoli na Grmu.

Požari na deželi

Na velikonočno nedeljo je posestniki Ani Hödlvi iz Selnice ob Muri zgorelo gospodarsko poslopje. Škode je okoli 25 tisoč dinarjev. Za praznike je gorelo tudi pri Sv. Martinu na Pohorju. Zgorela je domačija Ferdinanda Sattlerja, ki ima tudi

zelo veliko škodo. Iz Dravske doline pa nam poročajo o dveh gozdnih požarih, ki so jih povzročile iskre iz lokomotive. Precej gozda je zgorelo na Rdečem bre- gu pri Muti in pri Podvelki. Ogenj je po- vzročil nad 50.000 dinarjev škode.

Iz življenja v Murski Soboti

Sobota dobi skupni pevski zbor. No- vi Meddrštveni odbor je v smislu sprejetega programa takoj začel z or- ganizacijo skupnega mešanega pevske- ga zbora, ki naj bi združil pevce iz vseh soboških društev in tudi mnogo neorganiziranih. Vršil se je že tudi prvi skupni sestanek soboških pevcev in pevk. Zbor bo imel redne vaje v prostorih ljudske šole in sicer ženski zbor vsak ponedeljek, moški vsak torek in mešani zbor vsak petek. Začetek vaj vedno ob 8. uri zvečer. Pevovodja bo g. sodnik Grm. Delo novega zbora bo pospešeno tako, da bo mogel v polni meri sodelovati pri prireditvah v okviru Prekmurskega tedna.

Igra. Dramatski odsek Sokolskega društva je priredil v soboto zvečer in v nedeljo popoldne Nestorovo spe- voigro »Lumpacij Vagabund«. Igralci so bili še dokaj dobro pripravljeni. Orkester dober. Dirigent prof. Ju- stin. Režija dovolj spretna. Izmed igralcev sta bila najboljša Klobčnik (Lumpacij) in Antalič (Klobčnik). Do- bra sta bila tudi Schrimpf (Lim) in Potočnik (Kneflar). Tudi ostali so zadovoljili, dasi v Soboti ni takolah-

ko najti tako število igralcev.

Brzopotezni turnir. V torek zvečer se je vršil v prostorih restavracije Vučak brzopotezni turnir, ki se ga je udeležilo 12 šahistov. Poseben pome- ni imel ker se ga je udeležil tudi ljub- ljanski mojster g. Ciril Vidmar. Prvi je bil Vidmar z 11 in pol točk (re- mis z g. Nemcem), sledita N. Kra- njec z 11 in Ferencak z 10 točkami.

Razrešen župan. Predsednik občine Salovec g. Ziško je bil razrešen žu- panskih dolžnosti.

Preprečen odhod sezonskih delavcev. V ponedeljek, 3. aprila, bi morala od- potovati iz Sobotice prva skupina se- zonskih delavcev v Nemčijo. Trans- port bi šel 700 delavcev. V Soboti so prišli z vso prilogo vendar do od- hoda ni prišlo in so morali zopet do- mov. Krivda leži na nemški strani, ker nemške oblasti niso dale na razpolago potrebno število vagonov, ki jih po- trebujejo čež praznike. Med delavci je tako preprečen v zadnjem tre- nutku vzbudilo nevoljo. Odpotovati bo- do po praznikih. Raznašalec senza- cionalnih vesti je prišel tudi ta slučaj prav.

TRI NEZGODE S SMOODNIKOM

Pri streljanju z močnjakom je smoodnik po vsem obrazu nevarno ožgal Vrabica Antona iz Celja. — Podobno nezgodo je doživel Mikše Janez iz Rog. Slatine, ko je sušil smoodnik. Po obrazu in rokah ope- čenega so ga prepešali v bolnico. — Pos- sin Kladnik Franc pa je s smoodnikom razstreljeval klade. Smoodnik mu je ne- nadoma bruhal v obraz in ga nevarno ožgal.

o. Selnica, 5. aprila je bila na tukajšnji šoli zaključena šolska kuhinja, ki jo že četrto leto vzdržuje in vodi obč. odbor Rdečega križa Pala-Selnica. Kuhinja je poslovala od 5. XII. 1938 do 5. t. m. ter je bilo izdanih 15.838 obedov. Odbor se najtopleje zahvaljuje vsem plemenitim dobrotnikom, da so na kakršen koli na- čin podprli akcijo v korist revne šolske dece.

o V pravniški odbor za leto 1939-40 sta imenovala Slovenca predsednik drž. sveta dr. Stefan Sagadin in član glavne kontrole dr. Konrad Schmidt.

o Spremembe v poštni službi. Upo- kojen je dosedanjí poštni ravnatelj v Ljubljani dr. Anton Vaga in po- stavljen za novega ravnatelja iz 3. v 2. skupino Jože Stukelj. — V Franko- lovem je postavljen za pogodbenega poštarja Alojzij Petek, upokojeni pa so bili uslužbenec Alojz Vogrin (Ma- ribor II.), Franc Šostarič (Ptuj) in Franc Mrak (Ljtnja).

o Mlad rudar je skočil pod vlak. Na velikonočno soboto zvečer se je blizu Hrašnika vrzel pod osebni vlak 21-letni rudar Ladislav Verdaj. Kolesa so mu od-

rezala glavo. Mlad rudar bi moral v kratkem k vojakom. Ker pa je bil precej bolehav, se je ustrašil vojašnice in na- pravil samomor.

o. Smrtna nesreča na ljubljanskem ko- lodvoru. V nedeljo je 52-letni vozovni prednik Franc Verčič na ljubljanskem kolodvoru tako neprevidno prekorajil že- lezniško progo, da ga je zgrabil prihaja- joči vlak in ga usmrtil.

o. Svojega izvoljenca je ustrelil. V Mali vasi pri Ježici je torbarski mojster Andrej Jakopič razkazoval svojemu de- kletu samokres. Jožica je z orožjem tako nespretno ravnila, da se je samokres sprožil. Kroglja je mladeniča smrtno ra- nila, tako da je v bolnišnici kmalu izdih- nil.

o. Poskusen samomor v ljubljanskem »Daj-damu«. V soboto so bili ljubljanski reševalci poklicani v »Daj-damu«, kjer si je brezposelni zasebni uradnik Vladimir S. prerezal žile na rokah. Vzrok posku- šenega samomora ni znan.

o V Selnici ob Dravi je umrl 85-letni upokojeni železničar Franc Španer. Pri- ljubini pokojnik je imel lep pogreb.

Celje

c. Dve nesreči. Pri nabiranju spomja- dskih cvetlic je padel sin paznika Ivan Jošt tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Dinar Vodišek Leopold iz Laške- ga si je zlomil nogo pri nakladanju hlo- dov.

c Iz bolnišnice. S kolesa je padel v jarek in dobil težke poškodbe po glavi pek vjenace Ota Landesberger. Kolen- ca Leopolda je zgrabila v Ponikvi transmisija žage in mu raztrgala obraz.

ASPIRIN
TABLETE
v novem
zavitku od celofana
pri prehladu, reumi, hripi in
groznici.

Oglas reg. pod S. br. 5839 I. III. 1939.

c. Umrl je 73-letni dtnar Janez Pe- ternak iz Višnje vasi.

c. Požar v Zg. Hudinji. Včeraj popo- dne so otroci zažigali v Zg. Hudinji pe- tarde in je ena padla na slammato streho hiše posestnika Franca Schlosserja. Stre- ha se je vžgala in gasilci celjske in ga- berske čete so preprečili, da ogenj ni uni- čil vse hiše. Vendar ima posestnik 75.000 din škode.

c. V Zalcu so se stegli. V soboto zve- čer so napadali, ki jih je orožništvo že pozapiralo, z noži napadli slikarja Poklska in mu je nekdo med njimi zadal dolgo in nevarno rano v vrat, lahko pa so ra- nili Rafka Audleja. Na mestu so pustili nož, vendar pa mlade noče priznati, da bi bil njegov.

c. Iz bolnišnice. V Strančah se je po- rušil posestnik Laznikovi v hiši strop. Amalija Laznik se je prestrašila in pri begu padla ter si zlomila nogo. — V No- vo Celje je bila prepešana 24-letna M. B. iz Košnice, ki je doma v zmedenosti na- padla mater in hlapca ter oba popraskala po obrazu.

Ptuj

p. Vinarski muzej. Muzejsko društvo v Ptuj je sklenilo, da bo ustanovilo vinar- ski muzej, ki bo edinstven v Jugoslaviji. V ta namen bodo še tekom tega leta pre- uredili mestni stolp v parku.

p. Pretep. Pri Sv. Bolniku pri Majs- percu sta se v pijanosti sporekla Vodu- šk Jožef in Vedenik Matija. Vodušek si je ugasil jezo s tem, da je udaril Vede- nika z motiko tako hudo po glavi, da so ga morali prepešati v tukajšnji bolnišnici.

p. Za vedno je zaspala na veliki petek 32-letna natakarka Koderman Elizabeta v Prešernovi ulici.

p. Kaj je z združitvijo župnije Sv. Ju- rija z župnijo Sv. Petra in Pavla v Ptuj- ju? Mestni svet je svoječasno predlagal, da se ti dve župniji združita. Ta predlog pa je banska uprava odklonila s stališča, ki ga je zavzel knez. Škofijski ordinarij v Mariboru.

p. Klasične vzporednice na rešini gim- naziji v Ptuj. Že z ozirom na to, da je Ptuj starodavno zgodovinsko mesto, je pomembno, da Ptuj dobi klasične vzpo- rednice. V šolskem l. 1939/40 se otvori klasična vzporednica I. razreda.

»Ogabno vreme danes — ali se ne bi rali vrlo!«

Maribor

Tržnica: iz ekstrema v ekstrem

Kje naj se zgradi tržnica? — Več kombinacij, samo nobene prave — Tržnica v Loški ulici ob Dravi?

Menda se mariborska javnost že zlepa ni zanimala za noben problem tako živ kot za vprašanje, kje naj se postavi mesta tržnica, ki jo občina objavlja že več let. Ta tržnica pride, o tem nihče več ne dvomi, prepričani so jo gotovo vsi, da se letos gradba še ne bo pričela, čeprav so na magistratu že parkirali izjavili, da se bodo dela začela še letos. Nihče ne sili, da bi morali imeti tržnico že jutri. Če se ni dovolj denarja, naj se v božjem imenu še nekoliko počaka, seveda ne predolgo. Boljše je, da se malo počakamo, da se v mestni blaginji nabere dovolj denarja, kot pa da bi se s danimi skromnimi sredstvi postavilo skrupulo, ki ne bi ustrezalo svojemu namenu in bi potem imela javnost razlog več za zabavljanje.

Ni pa vseeno, kje naj tržnica stoji. Tu ne gre za navadno stavbo, recimo stanovanjsko hišo, glede katere je vseeno, ali stoji par korakov bolj vstran ali ne. Tržnica je poslopje, v kateri se odigrava velik del javnega življenja, v kateri se dan dan shaja na stotine oseb, ki tam kupujejo svoja živila. Za gospodinjico, ki je glavna obiskovalka živilskega trga, ni vseeno, ali ima nesti težko torbo pet minut ali skoraj pol ure daleč. Tudi ji ni vseeno, ali hodi s svojim tovorom po ravni ali pa navkreber. Tržnica se mora zgraditi na lahko dostopnem kraju, v cestnem nivoju in na mestu, ki je kolikor mogoče iz vseh delov Maribora enako oddaljeno.

Res je, da Maribor nima ravno na izbero primernih parcel, vendar jih je nekaj, ki so za tržnico kot ustvarjene. Mesta občina pa je doslej stala na stališču, da spada tržnica v pristan ob Dravi, češ da tam ne ovira cestnega prometa. Tudi ni treba tam občini kupovati stavbišča, ker gre za staro dravsko vojašnico, ki je sedaj po zamenjavi vojašnice njena last. Staro zidovje so mislili podreti, prostor splanirati in tam postaviti tržnico. Prostor pa leži precej pod cestnim nivojem in bi morale gospodinjice s svojim tovorom precej iti navzgor, da bi dosegle do Koroske ceste in s tem do cestnega nivoja. Z malimi izjemami je vse prebivalstvo, oni, ki prihajajo na trg kupovat, in pa oni, ki tam svoje blago prodajajo, dosledno odklanjalo pristanišče kot stavbišče za bodočo tržnico. Javnost zastopa s vsoto odločnosti stališče, da Pristan nikakor ni primeren za tržnico in da mora občina poiskati boljše in primernejši prostor. Razen gospodinjic, ki imajo v tem pogledu vsekakor važno besedo, nasprotujejo temu načrtu v prvi vrsti mesarji in speharji, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi s svojimi vozili morali napraviti velik ovinek, da bi premagali znatno razliko v višini nad Dravo.

Pod pritiskom javnega mnenja je mesta občina že opetovano razmišljala o tem, ali ne bi bilo bolje opustiti svojo dosedanje zamisel in poiskati primernejši prostor za tržnico. Po naših zanesljivi-

vih informacijah stoji sedaj v ospredju razmišljanja druga kombinacija, ki pa takisto ni posrečena. Bodoča tržnica naj bi po novem načrtu stala v podaljšku Sodne ulice ob Loški ulici na zemljišču bivšega Kristianovega kopališča. Kakor se govori, so požaranja o nakupu stavbišča baje že precej napredovala. Po eni verziji je celo že računati z zaključkom pogajanj.

Ni dvoma, da tudi Loška ulica, ki leži le par metrov nad Dravo, nikakor ni primerna za tržnico. Vse kaže, da gre mestna občina iz enega ekstrema v drugega in da razmišlja o vseh možnih kombinacijah, le o pravi ne. Saj imamo vendar v bližini Glavnega trga, ki ga je smatrali za središče gospodarskega življenja Maribora, še nekaj lepih parcel ob prometnih ulicah, kanaliziranih in deloma celo tlakovanih. Med Kopališko in Sodno ulico je kar trije takih stavbišč, ki bi se dala dobiti za zmerno ceno. Če občina nima trenutno na razpolago dovolj sredstev za izvedbo celega načrta, naj reši vprašanje v etapah. Najprej naj si zagotovi stavbišče, ampak tako, ki ga ne odklanja vsa javnost, temveč parcele, ki bo kot prostor za bodočo tržnico ustrezala svoji svrhi in ki ne bo nikomur v spodbiko. Še je čas, zato naj na magistratu vprašanje dobro premislijo, preden se definitivno odločijo za eno ali drugo varianto.

»gajšica« Hirc in na peka Deučmana ter jima ves zasopljeno zaupal, kak zaklad leži sredi Spodnje Počehove za cesto. Nobeden izmed njih si ni niti za trenutek pomišljal, kako in kaj je tu s pravico. Sli so polni pričakovanja proti avtomobilu. Avtomobil je še čakal prevrneni kakor je bil. V njem so bili štirje veliki kovčegi. »To mu prav lahko kdo ukrade,« je rekel eden izmed njih, »potlej bomo pa mi krivi.«

»Tudi jaz bi tako rekel,« je menil drugi. »Kaj bi napravili?« Zazopneli Trije kralji so mislili, da bo še najboljša, če vzamemo štiri kovčege ter jih nekje na varnem spravijo. To so stori- li ter še odnesli nekaj orodja iz avtomobila. Tudi to bi lahko kdo ukradel.

Kovčege so odnesli k nekemu vinčarju v vukovski hribovje ter jih tam odprli. Kolokada! Bila je presladka in prezapekliva, da je ne bi pokusili. Ali drugi dan se je potnik vrnil k avtomobilu ter ga našel brez čokolade. Stvar je bila kmalu poljsana. Zdravec, Hirc, Deučman in vinčar so morali pred sodni stoli. Zdravec in Deučman sta bila zaradi tega že sojena lani enkrat, te dni pa se je še mogel zagovarjati Hirc. Okrožno sodišče v Mariboru mu je naložilo 3 mesece strogega zapora, za dve leti mu pa odvzelo častne pravice, vendar pogojno za dve leti. Še sreča zanje, da niso pojedli vse čokolade — potlej kazen gotovo ne bi bila pogojna.

Sreča Vas čaka!

Novo žrebanje drž. razredne loterije že 14. aprila!

Nabavite srečke pri »VIRU SREČE«, PUTNIK-u, Maribor, Trg svobode-grad. Uradna potovalna pisarna in menjalnica, glavna kolektura drž. razredne loterije.

m. Rabuka v Rogozl. V neki gostilni v Rogozli pri Hočah so se okajeni fantje stegli. Potegnili so nože, tako da se je razvila prava bitka. Krvaveč je obležal 25-letni delavec Maks Fridl, ki so ga prepeljali v bolnišnico.

m. Velikonočno streljanje je terjalo žrtve. V mariborski bolnišnici so iz vseh krajev pripeljali mnogo poškodovancev, ki so postali žrtve velikonočnega streljanja. Več ponesrečencev je težje ranjenih.

m. Deklica se je poila z vrelim mlekom. V Stolni ulici se je po nesreči poila z vrelim mlekom 6-letna Brigita Kolarič in dobila nevarne opekline po prsih. Zdravi se v bolnišnici.

m. Koncert Umetniškega tedna bo v ponedeljek, 17. t. m. v Narodnem gledališču. Na sporedu so zdaj nagrade, pa tudi druge slovenske komorne skladbe.

m. Prometna nesreča na Tržaški cesti. Na Tržaški cesti se je neki motociklist hotel izogniti nekemu pešcu, ki je hodil sredi ceste. Na mokri cesti je kolo spodrsnilo in gostilničarka Elza Hometer je padla tako nesrečno s sociusa, da je dobila težje poškodbe na roki.

m. Okraden zidar. Zidar Jurij Oblak z Meljske ceste 58 je prijavil policiji, da mu je iz podstrešne sobe nekdo ukradel žepno uro »Roskops« in lovsko obleko.

* Klub koroških Slovencev. Preminul je oče našega člana Albina Novaka. Udeležimo se pogreba jutri, 12. t. m., ob pol 16. uri na Pobrežju. Predsednik.

Nočna lekarniška služba: Lekarna pri Zamorcu, Gosposka ulica 12, tel. 28-12; lekarna pri Angeli varhu, Aleksandrova cesta 33, tel. 22-13.

Kino

* Grajski kino. Od sobote, 8. aprila, dalje veliki zgodovinski film Hotel Sacher. Willy Birgel, Sybille Schmitz in Mariborčanka Elfi Mayenhofer.

* Kino Esplanade. Do vključno četrtka izredno belgijski film »Kralj planinik«. Stedi »Na Soči 1917«.

* Kino Union. Do vključno četrtka sijajni veseli film »Čuvati Indije« s Shirley Temple.

Mariborsko gledališče

Torek: Zaprt.

Sreda, ob 20.: »Dijak prosiak«. Red C. Četrek, ob 20.: »Štev. 72«. Red B.

Prihodnja dramska novost v mariborskem gledališču bo Piskovecova izvrstna veseloigra »Upniki — na plan« v Mariboru režiji.

Krvav dogodek v Vinarski grabi

NOČNI NAPAD IZ MAŠČEVANJA S SMRTNIM IZIDOM — DOGODEK, KI GA OBSOJA VSA JAVNOST

Tako znana Vinarska graba pod Slivčevom »Švicarijo« je bila ob polnoči pozorišče krvavega dogodka, o katerem govorisa okolica.

Malo pred polnočjo sta se 26-letni splavar Ferdo Mlinarič, ki je stanoval pri vrtnarju Filipu v Vinskem dolu, in njegov prijatelj Gašper Goričan vračala iz gostilne Burja domov. Po pripovedovanju Goričana, ki leži ranjen v bolnišnici, so iz gozdčičke planili trije moški in ki napadli. Mlinariča je eden izmed njih z lato, okovano z žebelji, tolkel po glavi ter mu jo zdobil. Planili so tudi na Goričana, ki pa se je potuhnil in se delal mrtvega. Nato so napadalcu izginili. Goričan je prišel ljudje, ki so skušali Mlinariča rešiti,

vendar pa je ta kmalu izdihnil. Goričana so prepeljali v bolnišnico.

Orožniki v Koških so uvedli preiskavo in dognali storilce. So to Franc Preac, Fric Rajmund in Anton Kristof. Preaca so že aretirali. Ta priznava udeležbo pri uboju.

Pokojni Mlinarič, Goričan in imenovani storilci so bili skupaj v gostilni Burja pri tako zvanem »Wolfcetu«; med njimi je prišlo do prepira, ki mu je sledil pretep. Že takrat so drug drugemu obljubili maščevanje.

Mlinarič je bil baš danes namenjen v Brezno v Dravski dolini, kjer ga je že čakal splav. Tako pa so ga odpeljali v mrtvašnico.

II. Umetnostni teden

Prihodnji teden bo v Mariboru II. Umetnostni teden, ki ga prireja tukajšnji Umetniški klub. Za danes objavljamo kratek program letošnjega Umetnostnega tedna, ki po podoba našega umetnostnega ustvarjanja zadnjega leta in ki naj bo hkrati manifestacija naše javnosti za umetnostno ustvarjanje štajerskega in obmejnega dela naše domovine.

V nedeljo, 16. aprila, bo ob 11. uri dopoldne svečana otvoritev Umetnostne razstave v veliki unijski dvorani, na kateri bo razstavljenih okoli 60 izbranih del domačih ustvarjajočih umetnikov.

V ponedeljek, 17. aprila, bo ob 20. uri v Narodnem gledališču koncert, na katerem sodeluje ljubljanski kvartet. Izvajala se bodo nagradna dela: Karla Pahorja »Trije divertimenti«, Leona Novaka »Godalni kvartet« in Ivana Tušiča »Pi-

halni trio«; v drugem delu programa pa del Bernarda »Godalni kvartet« in Arniča »Godalni kvartet«. Za spored bodo višje dramske cene.

V sredo, 19. aprila, bo ob 20. uri literarni večer, na katerem sodelujejo g. in ga. Anton Ingolič, Branko Rudolf, Rudolf Golouh, Jern Ledina, Ruža Lucija Petelinova, Radivoj Rehar, Frano Roš, Stanko Canjkar, Milan Kajč in Vinko Žitnik.

V soboto, 16. aprila, bo ob 20. uri v Narodnem gledališču premiera Canjkareve drame »Potopljeni svet«.

— Po predstavi bo v mali kazinski dvorani družabni večer Umetniškega kluba, na katerem bodo razdeljene literarne, glasbene, gledališke in umetnostne nagrade. Na družabni večer vabi Umetniški klub javnost, da se ga v čim večjem številu udeleži.

Enoten nastop strokovnih organizacij

Strokovne organizacije so načelno sklenile, da se bodo borile v bodoče skupno in z vsemi silami za svobodo strokovnih organizacij in za vstopitev samouprav v ustanovno delavsko zaščito in delavskega zavarovanja preko svobodnih in tajnih volitev. Strokovne organizacije bodo združevale svoje sile tudi v bodoče pri vseh akcijah za zboljšanje med in socialne zaščite. Strokovne organizacije so mišljenja, da grupiranje po načelnih socialnih, narodnostnih in verskih vrednot ne morejo biti ovira za skupno

obrambo temeljnih, trenutno posebno ogroženih interesov delovnih slojev in pozivajo delavstvo k taki obrambi. Strokovne organizacije smatrajo, da zahtevajo sedanji težki časi, da so deležni tudi delavci in nameščenci vseh državljanovskih pravic, h katerim spada zlasti svoboda strokovnega združevanja in udeleževanja in pravica, da upravljajo delavci in nameščenci v zdravi samoupravi ustanove in naprave, ki služijo socialni in pravni zaščiti delavstva. Strokovne organizacije se zavedajo, da vršijo z ak-

cijo, ki usmerja v tehi časih hoteenje k enotnosti in medsebojnemu spoštovanju, tudi važno delo v korist naše narodne skupnosti.

V teh ciljih se bodo združila predsedstva strokovnih organizacij v skupen »Osrednji strokovni odbor za Slovenijo«, ki bo organ za medsebojno posvetovalno in koordinirano akcij strokovnih organizacij. Vstop v Osrednji odbor je odprti vsem strokovnim organizacijam, ki osvajajo smernice tega proglaša.

Smrtna nesreča motociklista

Za velikonočne praznike si je 23-letni trgovec Avgust Peitler iz Rač ob svojem prijatelju izposodil motorno kolo. Peljal se je na Pohorje. Ko se je v soboto zvečer vračal s Pohorskega doma po strmim klancu, se je na nekem ovinku zaletel v kup gramoza. Silovit sunk je Peitlerja vrzel v velikem loku v obcestni jarek, kjer je obležal z razbito glavo. Mladi trgovec je v mariborski bolnišnici kmalu izdihnil. Njegovemu prijatelju, ki se je peljal z njim, se ni ničesar pripetilo.

Pravljica o čokoladi

Mislite si, da ste vaški otrok, ki je star že kakih 16 let, pa je jedel čokolado v svojem življenju samo 3 ali 4 krat. In mislite si, da tak otrok naleti sredi polja na celo goro čokolade. Kaj bo napravil? Začel jo bo jesti, ne da bi vprašal, kako je s tisto čokolado in čigava je. Zadeva sama bo zanj nekaj pravljicega. Do smrti se je bo spominjal in na stara leta bo pripovedoval otrokom o tej čokoladi: otroci ga bodo pa poslušali.

Ponoči dan po Treh kraljih je zavozil v Dolni Počehovi s ceste neki trgovski potnik in se kajpada prevrnil z avtomobilom. Za motorjem sta sedela potnik in njegov sinček in si nista mogla nikamor pomagati. Kdo ve kaka bi jima predla, da se ni takrat pripeljal mimo na kolesu »gajšica« Zdravec. Skočil je s kolesa in odprl vrata karoserije. Potnik se je tako v zadnjem trenutku rešil iz avtomobila. Nekaj časa si je še ogledoval nesrečo, potlej pa se je zaradi teme odločil, da bo odšel peš v mesto. Bil je prepričan, da so tod okoli sami poštenjaki, eden njih ga je celo rešil, ter je prepustil prevrneni avtomobil tako rekoč v njihovo varstvo.

Potnik s sinčkom je odšel. Zdravec si je ogledal teren, videl, da je avtomobil prepoln nekakih kovčgov ter se ves prešečen odpeljal na kolesu v Pečonik k svojemu gospodarju. Tu je naletel na

Sport

SK Ljubljana izven nevarnosti

19. KOLO DRŽAVNEGA PRVENSTVA NI PRINESLO PRESENEČENJ. — ZMA-GA LJUBLJANA NAD SLAVIJO (V) — DRUGOD SO ZMAGALI FAVORITI.

Ligaški klubi so tudi preko praznikov nastopili v prvenstvenih tekmah ter odigrali 19. kolo. Prvenstvo se je s tem zopet malo bolj približalo koncu ter so na ta način tudi tekme pridobile na važnosti. Položaj v vrhu in na koncu tabele se jasni. Vrstni red v vrhu tabele se menda sploh ne bo več menjal, BSK je skoro že zagotovljeno prvenstvo. Po nedeljskih tekmah nudi prvenstvena tablica izpremenjeno sliko samo v svojem spodnjem delu, ker je SK Ljubljana zopet zavižal 9. mesto ter s tem rešil skrbni sebe in svoje pristase.

Vsejaki so bili doseženi sledeči rezultati:
Ljubljana-Slavijski (V) 3:1 (0:1)
Jugoslavija-Jedinstvo 2:1 (1:0)
BSK-BASK 5:0 (3:0)
Gradjanski (Z)—Slavijski (S) 6:0 (2:0)

Hajduk-Zemur 6:0 (4:0)
HASK-Gradjanski (S) 5:3 (2:0)
Prvenstvena tablica po odigranem 19. kolu je sledeča:

BSK	19	14	3	2	59:14	31
Gradjanski (Z)	19	13	2	4	47:14	28
Hajduk	19	11	4	4	50:26	26
Jugoslavija	19	11	3	5	35:21	25
HASK	19	9	4	6	38:25	22
Jedinstvo	19	8	2	9	32:36	18
Slavijski (S)	19	7	3	9	30:36	17
BASK	19	5	6	8	23:33	16
Ljubljana	19	5	4	10	18:37	14
Gradjanski (S)	19	5	2	12	25:52	12
Slavijski (V)	19	3	4	12	22:45	10
Zemur	19	2	5	12	17:57	9

Prijateljske tekme preko praznikov

USPEH SK ŽELEZNICARJA V BANJALUKI — MURA PONOVO PORAZILA CSK V MURSKI SOBOTI — ZASLUŽENA ZMAGA SK CELJE NAD LJUBLJANO

Ker je bil v podveznicu prvenstvu velikonočni odmor, so imeli klubi priliko, odigrati številne prijateljske tekme. Pri tem ni prišlo na račun mariborske občinstvo, ker so domači klubi vzeli ta odmor malo preveč natančno. SK Železnica je gostoval v Banjaluki ter prvi dan dosegel proti SK Borcu zaslužno zmago 2:1.

V mariborskem okrožju se je odigrala je prijateljska tekma SK Mura—CSK v Murski Soboti. CSK je nastopil s kombiniranim moštvom ter je izgubil tekmo proti dobro razpoloženemu domačemu s 6:2 (3:2). Tekma je bila jako ostra, kol sodnik je fungiral g. Mayercaš iz Čakovca.

V Celju je gostovala na velikonočni ponedeljek ligaska enajstotica SK Ljubljana, kombinirana s 5 mlajšimi močili, ter je tekmo proti SK Celju tesno, a zaslužno izgubila s 3:2 (2:1). Boljše tehnično znanje gostov so domačini odhletali z večjo poirtvovalnostjo. Moštvo CSK

stov je v drugem delu igre po nepotrebnem zapustilo neugoden utis s svojim nediscipliniranim obnašanjem. V predtekmi je mladina SK Celja porazila mladino Olimpa z 8:0 (2:0).

V Ljubljani je gostovalo v ponedeljek moštvo varaždinske Slavije proti komb. teamu Jadrana in Reke. Nevigrani domačini se niso mogli zneiti ter so razmeroma visoko podlegli kombiniranemu moštvu gostov s 3:0 (1:0).

Ljubljanski juniorski turnir Mladice se je končal z zmago SK Ljubljane, tolažilno nagrado je dobila Mladica.

V prestolnici sta odigrala prijateljsko tekmo v ponedeljek BSK in Jugoslavija. Kakor pri vseh zadnjih tekmah, je tudi lokalni zmagala Jugoslavija v razmerju 1:0, čeprav je imel BSK neprimerno več od igre. Junak dneva je bil vratar Jugoslavije Lovrič.

HASK je na potu domov nastopil v Kragujevcu proti Radničkemu SK ter je podlegel 4:3.

Slovo od zimske sezone na Peci

USPELI VELESLOD NA PECI V IZVEDBI ISSK MARIBORA — 19. PRI-JAV — ZMAGOVALEC MARGUC ERNEST (ISSK MARIBOR)

Po jako živahni zimski sportni sezoni ob severni državni meji so se večerj naši smučarji poslovili od belega sporta s prav lepim uspehom veleslodom na Peci, h kateremu so se prijavili vsi domači najboljši alpinisti, manjkali je le Miran Gicelj, prireditev pa je privabila na starti celo Zagrebčane. V celoti je dospelo 19 prijav, startalo pa je 14 tekmovalcev, izmed katerih jih je dospelo na cilj 13.

V prvi vrsti je treba pripisati odstop nekaterih tekmovalcev izredno težki in nevarni progi „Kordevča glava“, „Uleto-va koča“, ki ima ponekod nagib do 30 stopinj. Kljub temu da je bilo potrebno progo v zadnjem trenutku premestiti na bolj severno ležečo predele, so klubi funkcionarji vse pripravili za tekmovanje ter niso štedili s trdom. Proga je bila dolga 2000 m z višinsko razliko 400 m, dolga je močno podelena, tako da je trebalo starti za eno uro prestaviti.

Kljub temu, da se je dan poprej pri treningu na glavi poškodoval, se je tudi drugi dan na tekmovalju med vsemi najboljšimi izkazal Mariborčan Ernest Marguc, ki je na težavni in riskantni progi do-

segel čas 3,5, lep čas je dosegel tudi Karl Fanelid (Maribor), tretji pa je Leskovec Franc (SPD Mežica). Tekmovalci so dospeli na cilj v sledečem vrstnem redu:

1. Ernest Marguc (ISSK Maribor) 3,5, 2. Karl Fanelid (ISSK Maribor) 3,13, 3. Franc Leskovec (SPD Mežica) 3,27, 4. Jožef Stanta (Maraton) 3,33, 5. Ivan Kerschbaumer (SPD Mežica) 3,38, 6. Tone Mlačnik (SPD Mežica) 3,42, 7. Maks Dolinšek (SPD Maribor) 4,13, 8. Kurt Welle (ISSK Maribor) 4,37, 9. Viljem Marhej (Maraton) 4,55, 10. Albert Deček (SPD Maribor) 5,2, 11. Krešo Jerjav (HPD Ranolist) 5,3, 12. Dettlev Hugo (HPD Zagreb) 5,33.

Po tekmovalju so bili v prenapolnjeni Uletovi koči razglašeni rezultati, ki jih je objavil teh. vodja tekmovalja Viktor Purkclje, v imenu prireditelja pa je pozdravil vse navzoče Velkoslav Golubović.

Oha govornika sta se toplo zahvalila komandirju obmojne čete bašiču za pomoč pri pripravih za prireditev. Zmagovalec so prešli lična darila. Med tekmovalci in gosti je vladalo ves čas odlično razpoloženje, letošnja zimska-sportna sezona je dobila po vseh uspehih obmejega smu-

čarstva v nedeljskem veleslodu dostojen zaključek.

Prijateljski sestanek v Zagrebu

Zastopniki sportnih klubov Gradjanskega (Z) in Slavije (S) so se sestali v nedeljo v Zagrebu, da se likvidira spor, ki je nastal med obema kluboma po lanskim incidentnim na prvenstveni tekmi v Sarajevu. Gradjanski zahteva, da Slavija prizna krivdico za omenjene incidente ter mu da garancijo, da v bodoče sličnih nevednosti ne bo več. Zastopniki sarajevskega kluba so na drugo zahtevo brez nadaljnje pristali, glede prve pa se morajo še posvetovati s svojim klubom.

Dve cestni kolesarski dirki

Milano—San Remo

Na kolesarski cestni dirki Milano—San Remo je sigurno zmagal italijanski kolesar Bartali Gino, ki je za 281 km dolgo progo rabil 7:31:46, torej povprečno na uro 37:387 km. Od 146 štekmovalcev jih je prišlo na cilj le 60.

Pariz—Nica

Letošnja mednarodna kolesarska dirka na omenjeni progi se je vršila v 4 etapah. Zmagal je Francoz Maurice Archambaud, ki je za 876 km rabil 23:26:48, povprečna brzina na uro 38:100 km.

ČEŠKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Velikonočni rezultati češkega nogometnega prvenstva so sledeči: Sparta—Viktoria Žilkov 4:2, Slavija—Židenice 4:1, Kladno—Liben 3:2.

ITALIANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Nedeljski prvenstveni rezultati: Novara—Liguria 1:0, Lazio—Juventus 1:1, Bologna—Triestina 2:0, Livorno—Lucchese 1:0, Bari—Modena 1:0, Genova—Roma 2:0, Napoli—Ambrosiana 2:1.

Sah

Turnir za prvenstvo Jugoslavije

V velikonočnih praznikih so bila odigrana 3 kola, ki so prinesla nekaj zelo burnih izidov, zlasti poraz dr. Vidmarja, ki mu ga je pripravil Lešnik.

Rezultati zadnjih 3 kol so naslednji:

6. kolo: Avirovič:Tomovič 1:0, Vidmar ml.:Kostič 1:0, Rožič:Filipčič remis, Bröder:Petek 1:0, Šrajber:Furlani remis, Pirč:Vukovič remis, Lešnik:dr. Vidmar 1:0.

7. kolo: Prajnfalk:Avirovič 1:0, dr. Vidmar:Kalabar 1:0, Vukovič:Lešnik remis, Furlani:Pirc remis, Petek:Šrajber

NOVA BRADLOVA ZMAGA V SKOKIH

Svetovni prvak v smučskih skokih Nemeč J. Bradl je zmagal v Relch in Winklu v skakalni konkurenci s skokoma 57 in 57,5 m pred Elsgroberom (45 in 45 m) ter Geringom s skokoma 43 in 46 m.

s Mariborski plavalni klub vabi svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo običnega zbora Jugoslovanskega Touring kluba, drevi ob 20. pri „Orlu“.

s Zagrebški SK Olimpija je gostoval v Hranitniku ter podlegel domačinom v razmerju 1:12(1).

s V veleslodu na Okrešlju v izvedbi Smk Celje je zmagal Heric Franc (SPD Celje) pred Jelenom Fricec in Zadravcem s Hungaria—Wacker (Wien) 2:0. Nogometna tekma med gorjima moštvoma se je odigrala v Budimpešti.

s SK Bata iz Borova je gostoval preko praznikov v Banjaluki proti Krajniku ter prvi dan zmagal s 3:2, drugi dan pa igral neodločeno 3:3.

s Grk Christoforidis je v Parizu premagal kanadskega Francoza Lou Brouillarda. Zmaga malo preseneča, zlasti ker je bil Grk mnogo boljše ter je v 10 rundah zaslužno zmagal po točkah. Brouillardu je pripadlo samo eno kolo, štiri so ostala neodločena, 5 pa jih je sodnik prisodil Christoforidisu. Zmagovalec se namerava sedaj najprej srečati s Tenetom, nato pa nastopiti v Bostonu v revanšnem dvojboju proti Brouillardu.

s Zagrebški boksarji niso gostovali v Budimpešti. Čeprav je ministrstvo za telesno vzgojo naroda odobilo gostovanje zagrebških boksaev v Budimpešti, so morali ti vendarle ostati doma, ker je dovoljenje preporno dospelo ter so medtem morali gostovanje že odpovedati.

s Nemci so odpovedali svoje sodelovanje na letošnji kolesarski dirki „Tour de France“. Ne bodo se je udeležili niti z moštvom niti s posamezniki.

s Mečevalci Julijске Krajine bodo 16. t. m. gostovali proti zagrebški reprezentanci.

remis, Filipčič:Bröder remis, Kostič:Rožič 1:0, Tomovič:Vidmar ml. 0:1.

8. kolo: Rožič:Tomovič 0:1, Bröder:Kostič 0:1, Šrajber:Filipčič remis, Lešnik:Furlani remis, Prajnfalk:dr. Vidmar 0:1.

Stanje po 8. kolu: Kostič 6, Pirc in Vukovič 5 (1), Bröder in Šrajber 5, dr. Vidmar 4, Prajnfalk 4 (1), Lešnik, Tomovič 4, Avirovič, Vidmar ml. 3½ (1), Filipčič, Furlani 3½, Petek 2 (1), Rožič 1, dr. Kalabar ½ (2).

Mednarodni turnir v Parizu

V Parizu je bil zaključen mednarodni šahovski turnir, ki je imel srednje dobro udeležbo. Zadnja kola so potekala zelo napeto, ker je bilo več kandidatov za prvo mesto. Izid turnirja je prinesel nemalo presenečenja, ko se je postavil na čelo tabele Grk Rossolimo in pustil za seboj mojstre, ki so veljali za favorite kot n. pr. dr. Tartakower.

Končni izid je naslednji: Rossolimo 11 in pol (od 14 možnih točk), dr. Tartakower 10, Matvejev 9 in pol, Baratz

9, Hönlinger 7 in pol, Toučević 7, Grob, Orbach in Monosson 7, Cukerman 6 in pol, Snosko-Borovsky 6 in pol, Halberstadt 6, Prins 4, Romi 3, gde. Silans 2 in pol točke.

Zmagovalec Rossolimo je sicer Grk, ki pa je bil rojen 1910 v Kijevu, kjer je bil mnogo v družbi z znanima ruskima šahovskima mojstroma Rjuminom in Ragozinom. Večkrat je zmagal na turnirjih za prvenstvo Pariza. Lani pa je na turnirju dosegel lep uspeh, ko se je plasiral na drugo mesto tik za Capablanca.

ELAINE HAMILTON

77

ZELENA SMRT

DETEKTIVSKI ROMAN

„Obžalujem, toda še zmeraj ne razumem, kako je to v zvezi z gospodično Burnettovo. Ali je morda ona ukradla tiste dragulje?“

„Inspektor, to je tista najkrajsejša šaša, ki jo je ta deklica kdaj napravila, in verjemite mi, da je že marsikaj zelo spetno napravila v svojem življenju!“

„Ali mi hočete reči, da je gospodična Burnettova dovršena tatica draguljev?“ je vprašal Reynolds.

„Tatica draguljev!“ Od smeha ni mogel gospod Atmore nekaj časa govoriti. „Kako? Mar vi ne veste, kdo je to? Cella Burnettova je najspretnější privatni detektiv v New Yorku. Mi jo zaposluje mo in smo strašno veseli, da jo imamo, da je na straži, kadar je kdo izmed naših najbogatejših klientov na potovanju.“

„Torej je bila najeta, da bi čuvala gospo Orpenovo in gospo Willensovo?“ je menil Reynolds.

„Ne to pot je imela spet drugo nalogo. Že dvakrat prej so bili ukradeni gospo Orpenovi dragulji in mi smo ji plačali škodo. Sumili smo kajpak, a doka-

zati nismo mogli ničesar. Ko smo izvedeli, da odpotuje s Helvanijo, smo hoteli, da bi gospodična Burnettova pazila nanjo. Gospodična Burnettova je ravno nameravala odpotovati v Anglijo po svojih lastnih poslih, in tako nam je prišlo to ravno prav. Tri dni od New Yorka je javila gospo Orpenovo, da so ji bili ukradeni njeni dragulji.“

„Ona ni vedela, da je gospodična Burnettova detektiv?“ je vprašal Reynolds.

„Ne. Cella je igrala razneženo dedično, nečakinja gospe Willensove. In tako je počakala, da je neke noči gospo Orpenovo strastno igrala bridge, preiskala je njeno kabino, našla skrite dragulje in — vzela jih ji je! Kapitan je bil seveda o skrivnosti poučen.“

Reynolds je lomil smeh.

„Imenitno! Lahko si mislim duševno stanje gospe Orpenove! Ničesar več ni mogla delati, ko je že izjavila, da ji je bilo to ukradeno.“

„Tako? Zjutraj po pristanku se je pripeljala gospodična Burnettova naravnost k nam, nam izročila svoj plen ter nam

pripovedovala svojo prigodo,“ je rekel gospod Atmore. In dodal je, ko je vstal: „Kaj pravite na to — imenitna šala, kaj? Z Bogom!“

Ko je odhajal, si je inspektor Reynolds mislil, da je gospodična Burnettova napravila še eno šalo, za katero gospod Atmore ni vedel, in da v tem trenutku gotovo vsa zadovoljna uživa radost, ker je »potegnila« inspektorja Scotland Yarda.

Njegov lastni smisel za humor mu je omogočil, oceniti ironijo položaja, toda vzlic temu še zmeraj ni mogel razumeti, zakaj se je proti njemu vedla to neprijeteljsko. Ko je pozvonil Jenkinsu, se je čutil, kaj jo je prav za prav privedlo v London.

„Ravno zdaj so se pripeljali, gospod,“ je javil Jenkins.

Reynoldsu so se vzemirili vsi žilci.

„Privedite jih,“ je naročil in vstal, da bi sprejel svoje goste.

Filip Mansfield je vstopil prvi. Šel je naravnost k pisalni mizi in položil nanjo kovinski tok.

„S tem se končajo vaše težave z Zeleno smrtjo, inspektor,“ je rekel počasi.

„Videli ste, kako smo jo zaigrali? Fuj! Tista vročina v sobi! Ali niso bile ženske vse sijajne? Gospa Selcottova je omedlela ravno, ko smo mi trije odhajali.“

Reynolds je zrl na tok s premočnimi občutki, kakor da bi mogel izgovoriti svojo hvalaznost.

„Hvala vam, Mansfield. Danes zvečer ste bili vsi sijajni. Najprej nisem razumel — toda sumil sem, ko je gospa Willensova predlagala biljardiranje. Vidite, bil sem brez moči. Nisem imel zadostnega razloga za aretacijo in samo en nepravilen korak bi bil pokvaril vse.“

„To je vzrok, zakaj sem posegel vmes,“ je dejal Mansfield. „Seveda ste takrat že uganili moj pravi poklic?“

„Tajna državna služba,“ je rekel Reynolds. „Sumil ste, da naj bi bili tisti plin prodan tuj državi, mišlim?“

Mansfield je priklimal.

„Ali nečete zdaj odpreti vašega lepoga darika, inspektor?“ je vprašala Alia Burnettova, stopivši z Vanom Ingramom naprej.

Zelo previdno je Reynolds privzdignil pokrovček toka in zrl na male stekleničice smrti.

„Štiri,“ je naštel. „Dve sta se porabili za usmrteve Karla Ardenca, dve za Selcotta in dve treti tudi za Ingrama. Čudovito duhovito, kako ste danes popoldne dobili prazne stekleničice od doktorja Tylerja, gospod Mansfield!“

(Dalej sledi.)

